

Konfirmation 2017

Tid og sted: St. Bededag, 12. maj og søndag d. 14. maj i
Ødsted og Jerlev kirker

Salmevalg

749/478: I østen stiger solen op/Vi kommer til din kirke,
Gud

331: Uberørt af byens travlhed

369: Du som gir os liv/Du skal elske din næste som dig selv
Kære Linedanser

369/121/29: Du som gir os liv/Dejlig er jorden/Spænd over os

Denne hellige lektie skrives i Paulus' brev til Titus

Men da Guds, vor frelsers, godhed og kærlighed til mennesker blev åbenbaret, frelste han os, ikke fordi vi havde gjort retfærdige gerninger, men fordi han er barmhjertig; det gjorde han ved det bad, der genføder og fornyer ved Helligånden, som han i rigt mål udgød over os

ved Jesus Kristus, vor frelser, for at vi, gjort retfærdige ved hans nåde, i håber skulle blive arvinger til evigt liv. **Amen**

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes

Om aftenen den samme dag, den første dag i ugen, mens disciplene holdt sig inde bag lukkede døre af frygt for jøderne, kom Jesus og stod midt iblandt dem og sagde til dem: ”Fred være med jer!” Da han havde sagt det, viste han dem sine hænder og sin side. Disciplene blev glade, da de så Herren. Jesus sagde igen til dem: ”Fred være med jer! Som Faderen har udsendt mig, sender jeg også jer.” Da han havde sagt det, blæste han ånde i dem og sagde: ”Modtag Helligånden! Forlader I nogen deres synder, er de dem forladt, nægter I at forlade nogen deres synder, er de ikke forladt.”

Thomas, også kaldet Didymos, en af de tolv, havde ikke været sammen med dem, da Jesus kom. De andre disciple sagde til ham: ”Vi har set Herren.” Men Thomas sagde til dem: ”Hvis jeg ikke ser naglemærkerne i hans hænder og

stikker min finger i naglemærkerne og stikker min hånd i hans side, tror jeg det ikke.”

Otte dage efter var hans disciple atter samlet, og Thomas var sammen med dem. Da kom Jesus, mens dørene var lukkede, og stod midt iblandt dem og sagde: ”Fred være med jer!” Derpå sagde han til Thomas: ”Ræk din finger frem, her er mine hænder, og ræk din hånd frem og stik den i min side, og vær ikke vantro, men troende.” Thomas svarede: ”Min Herre og min Gud!” Jesus sagde til ham: ”Du tror, fordi du har set mig. Salige er de, som ikke har set og dog tror.”

Prædiken

Jeg hedder Thomas. Eller i hvert fald så gælder tilnavnet ”tvivleren” også mig. Som Thomas, der ikke troede på de andre, da de fortalte ham, at de havde set den korsfæstede og genopstandne Herre, Jesus Kristus. Thomas troede, at det var fake news! Og selvfølgelig. Ethvert menneske ved sine fulde fem må være skeptisk, når der kommer nogen og siger, at en, vi elsker, er opstået

fra de døde. Ja, så bor der i høj grad også en tvivler i mig. Og min tvivl er ofte stor.

Jeg husker en gang, jeg fløj til Montreal i Canada. Det var en trist, grå regnvejrsgang; og alle, der har fløjet på overskyede dage har oplevet øjeblikket, hvor flyet stiger op igennem skyen. Først bliver der helt tåget, men langsomt bliver det lysere og lysere; endelig fornemmer man solens stråler, og med ét er flyet steget over skyerne: Solen skinner, himlen er blå, og under os åbenbares det smukkeste skylandskab. Det er vidunderligt. Man får virkelig lyst til at springe ud i det og danse rundt på skyerne. Jeg var, som altid, utrolig betaget af udsigten. Og så sneg der sig en tanke ind i mig: Hvis Gud har skabt os, som mennesker uden vinger – jordbundne væsner – hvorfor er der så så smukt heroppe? Hvordan kan det være, at der findes skønhed, som vi mennesker ikke er skabt til at kende? Eller sagt med andre ord: Vi er skabt med to sølle ben, vi kan ikke indhente et eneste dyr, og vi må vi bruge redskaber, fælder, våben, hvis vi vil have kød; hvorfor har vi så en længsel efter at kunne flyve? Hvorfor

har vi en længsel efter en skønhed, vi måske aldrig får at se?

De tanker fik mig til at tvivle på Gud. På Gud fader, den almægtige, himlens og jordens skaber; som vi siger i trosbekendelsen. For skabelsen forekom mig pludselig meningsløs.

Det var et tvivlens øjeblik. Og sådanne øjeblikke er mit liv fyldt med. Jeg tvivler hver eneste dag, og ofte spørger jeg mig selv, om jeg virkelig kan stå og recitere trosbekendelsen søndag efter søndag, samtidig med, at jeg tvivler på, om ordene er sande. Men jeg gør det uden at blinke, og det er fordi, tvivlen holder mig vågen og i bevægelse.

Tvivlen hører, for mig at se, med til al god og ordentlig erkendelse. Jeg vil gå så vidt som til at sige, at uden tvivl findes der ingen sandhed. Hvis vi fjerner tvivlen fra erkendelsen, bliver vores erkendelse til radikal fundamentalisme. Og det næste lyder måske mærkeligt, men jeg mener, at Gud er garant for tvivlen.

Tro og tvivl hører sammen. Man kan ikke sige, at tvivl er troens modsætning. Tro og tvivl er hinandens tvillinger, og faktisk betyder Thomas' græske tilnavn, Didymos, tvilling. Så tro og tvivl er i bibelen uløseligt forbundet med hinanden. Når jeg siger, at Gud er garant for tvivlen, så er det fordi, at Gud er ubegribelig. Og det skal Gud være. Gud skal være ubegribelig, som en større virkelighed uden for det, vi kan fatte; som en mulighed for, at tingene også kunne være anderledes, end vi tror, vi har forstået. Gud er garant for tvivlen.

Og troens modsætning er altså ikke tvivl. Troens modsætning er derimod forstening, hårdhjertethed – ja endda radikal fundamentalisme: og det er ligegyldigt, om den kommer i en religiøs, en politisk eller en videnskabelig indpakning.

Den store russiske forfatter fra 1800-tallet, Fjodor Dostojevskij, sagde om sig selv, at han var en tvivler; men, sagde han, så ejede han en hed længsel efter troen, der blev heftigere, jo flere beviser han fandt *mod* troen. Om den længsel skrev han:

Gud skænker mig undertiden øjeblikke af fuldkommen ro, og i sådanne øjeblikke har jeg formuleret min trosbekendelse. Denne bekendelse er for mig klar i ethvert punkt, og den er mig hellig.

Den lyder således: Jeg tror, at der intet skønnere findes, intet dybere, intet så dragende, intet så sandt, så klogt, så modigt og så fuldkomment som *Jesus Kristus*. Atter og atter fyldes jeg ved tanken på Ham med brændende kærlighed, og jeg siger til mig selv, at Hans lige ikke *kan findes*. Jeg siger endnu mere: Hvis nogen bragte mig beviset for, at sandheden om vores liv ikke er i Kristus, hvis sandheden i virkeligheden *ikke var* hos Kristus, så ville jeg hellere være med Kristus end med sandheden.

Det var citatet af Dostojevskij. Også han hed Thomas. Eller i hvert fald gjaldt tilnavnet ”tvivleren” også ham.

Tilbage til Thomas, der troede, at de andre disciples beretning var fake news. Hvis jeg ikke får beviser, sagde han, så tror jeg det ikke. Nej. Det sagde han faktisk ikke. Sådan bliver det tit udlagt, at troen kræver beviser. Men Thomas siger noget andet: ”Hvis jeg ikke ser

naglemærkerne i hans hænder og stikker min finger i naglemærkerne og stikker min hånd i hans side, tror jeg det ikke.”

Thomas vil mærke sårene efter korsfæstelsen – som om, det ikke var nok at se ham. Han vil endda stikke hånden ind i det spydsår, soldaterne havde lavet i Jesu side, ind mellem to ribben, derinde, hvor man kan mærke de indre organer, mavesækken, lungerne, måske nogle tarme, nyrerne. Det er jo makabert!

Men det siger mig, at Thomas *længes efter at tro*, at Jesus ikke blot er et fatamorgana. Thomas længes efter at tro, at Jesus Kristus er det menneske, der havde en så ubegribelig fuldkommen kærlighed, at han led og gik i døden for sine venner. Thomas' tvivl handler i virkeligheden om at forstå hans egen tro. Tro og tvivl er hinandens tvillinger.

Skal man kunne tro for at blive konfirmeret? Sådan har mange konfirmander spurgt sig selv, og af og til også præsten. Mit svar er: Nej!!! Man skal ikke *kunne tro*, for tro er ikke noget, man kan. Tro er noget, man gør.

Når I bliver konfirmeret, så tror I, fordi I bliver konfirmeret. Man kan også sige, at I tror, fordi I er blevet døbt. I tror, fordi I beder. I tror, fordi I synger. I tror, fordi I elsker.

Tro er noget vi gør, fordi tro ikke er en kompetence; det er en gave.

I fortællingen om Thomas er tvivlen en længsel efter tro. Og så viser det sig, at Gud er i længslen! Men det er ikke en hvilken som helst længsel. Det er for eksempel ikke en længsel efter at få en atombombe, så man kan udslette sine fjender. Det er en længsel efter nærvær. Det er en længsel efter tro, håb og kærlighed.

Jeg hedder Thomas. I hvert fald gælder tilnavnet "tvivleren" også mig.

Når jeg siger, at Gud er garant for tvivlen, fordi Gud er ubegribelig, så står der samtidig en anden sandhed ved siden af Guds *ubegribelighed*. Og det er Guds *håndgribelighed*. Thomas griber Jesu hænder, og så siger Thomas sin trosbekendelse. Den er meget kort. Den lyder: Min Herre, min Gud!

Når vi går til gudstjeneste, griber vi efter Jesu hænder... og så fanger vi naboens hånd. Når konfirmanderne om lidt kommer op til alteret og bliver konfirmeret, så griber de efter Jesu hænder, der vidner om hans korsfæstelse og opstandelse, og så siger de trosbekendelsen. Og jeg lover, at så vil Gud bekræfte for konfirmanderne at hverken død eller liv eller engle eller magter eller noget nuværende eller noget kommende eller kræfter eller noget i det høje eller i det dybe eller nogen anden skabning kan skille os fra Guds kærlighed i Kristus Jesus, vor Herre. Amen.

Konfirmationstale

Kære Konfirmander.

Der er øjeblikke, der vokser ud over deres kant. Et sådan øjeblik er nu. Hvis I ikke forstår, hvad jeg mener, så prøv at se jeres forældre i øjnene. For ca. 13 år siden bar de jer ind i kirken, og I blev døbt. Den dag så de på jer med de samme glødende øjne som i dag. Om nogle år skal nogle af jer måske giftes her i kirken, og fædrene skal føre døtrene op af kirkegulvet, og I skal knæle ved alteret sammen med et menneske, I elsker. Og så går der forhåbentlig mange år, og hvis alt foregår i den orden, i håber, så skal I, ved jeres forældres begravelse, bære dem ud af kirken. Rummet her er skabt til at rumme den største glæde og den dybeste sorg og smerte. Vi sang om det inden prædikenen i salmen "Überørt af byens travlhed." Her lød ordene: Slægters fodtrin lyder mod os op igennem glemte år, danse-lette eller tunge, som de følte deres kår, når de andagtsfulde kom med deres små til livets Gud, når de knugede af sorgen bar de kære døde ud.

Kirken er et rum til alt det, vi ikke kan bære alene. Her kommer vi og bliver styrket af Gud, så vi kan bære hinanden.

Kirken er et rum til refleksion over livet.

Det er en kendt kliché, at I i dag træder ind i de voksnes rækker. Det er noget vrøvl. Men I er begyndt at reflektere over jeres eget ansvar; I er begyndt at reflektere over, hvem I er, og hvad I ønsker jer af livet. Kirken er også et rum til den refleksion; og her i rummet bliver I ikke vurderet på, om I har succes; her i rummet bliver I bare taget imod. Og når I sætter jer på bænken, så spørger Gud helt stilfærdigt, og med oprigtig interesse: Hvordan har du det? Og i det øjeblik begynder bønnen og den ordløse samtale, der er en af kirkens kendetegn.

Lad den samtale være en ledestjerne for jer, når tingene ikke går, som I håbede. Når I mister én, I elsker; når I får alt det I ønsker jer, men ikke det, I har brug for; når I er udmattede og trætte, men ikke kan sove; når I gør jeres bedste, og alligevel fejler; når tårerne løber af jeres kinder; når I sidder fast og hverken kan finde frem eller tilbage: Så

sæt jer i kirken eller på en bænk med udsigt; og når I sætter jer, vil Gud selv række sine sårmærkede hænder ud imod jer, og spørge med oprigtig interesse: Hvordan har du det?

Og da vil lyset lede jer; de lyse øjeblikke, som Dostojevskij talte om, hvor man formulerer sin trosbekendelse til de tågede og tvivlende tider; det er dem, I skal navigere efter for at finde hjem.

Og derhjemme står der et andet mennesket, en familie, en flok venner, og de er Guds svar til jer. Det er hos dem, I bliver hele igen. De vil række jer deres sårmærkede hænder, for også de har lidt, og så siger de med deres egen stemme, og med ekkoet af Jesus' stemme: I will try to fix you.